

Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije
Zavod za matematiku

MATEMATIKA 1
Ispit

13. srpnja 2018.

1. dio

Ime i prezime:

Smjer:

Matični broj:

Napomena:

Ispit se sastoji od dva dijela koja se pišu po 55 minuta. Od pomagala su dopušteni šestar, kutomjer i ravnalo. Strogo će se sankcionirati svaka uporaba mobilnih uređaja tijekom ispita.

1	2	3	4	5	ukupno

1. (i) Zadani su $\vec{a} = a_1\vec{i} + a_2\vec{j} + a_3\vec{k}$, $\vec{b} = b_1\vec{i} + b_2\vec{j} + b_3\vec{k}$ i $\vec{c} = c_1\vec{i} + c_2\vec{j} + c_3\vec{k}$.
Napišite formule za skalarni i vektorski produkt vektora $\vec{a}$ i $\vec{b}$ te formulu za mješoviti produkt vektora $\vec{a}$, $\vec{b}$ i $\vec{c}$. (3 boda)

- (ii) Jesu li vektori $\vec{a} = -\vec{i} - \vec{j} + \vec{k}$ i $\vec{b} = 2\vec{i} + 3\vec{j}$ kolinearni? Obrazložite odgovor! (2 boda)

- (iii) Jesu li vektori iz (ii) ortogonalni? Obrazložite odgovor! Kolika je površina lika kojeg razapinju? (2 boda)

- (iv) Odredite volumen tijela kojem bazu razapinju vektori $\vec{a}$ i $\vec{b}$ kao u (ii), a treći brid je određen vektorom $\vec{c} = \vec{j} + \vec{k}$. Koja je visina tog tijela? (3 boda)

2. (i) Napišite formule za determinantu i inverz kvadratne matrice drugog reda te navedite uvjet egzistencije inverzne matrice. (3 boda)

- (ii) Odredite inverz matrice $A = \begin{pmatrix} 1 & -1 & 1 \\ 2 & 3 & -1 \\ -1 & 3 & 2 \end{pmatrix}$. (3 boda)

(iii) Opišite kako se općenito rješava linearni sustav pomoću inverzne matrice. Koji je uvjet za postojanje rješenja? (2 boda)

(iv) Zapišite matrično sustav

$$\begin{aligned}x - y + z &= -2 \\2x + 3y - z &= 14 \\-x + 3y + 2z &= 5. \quad (1 \text{ bod})\end{aligned}$$

(v) Riješite gornji sustav pomoću formule iz (iii) i inverzne matrice iz (ii). (1 bod)

3. (i) Zapišite veze između funkcije f i njoj inverzne funkcije f^{-1} . (2 boda)

(ii) Zapišite veze iz (i) ako je $f(x) = \log_{\frac{1}{3}} x$. (2 boda)

(iii) Koja je veza između grafova dviju međusobno inverznih funkcija? Predočite tu vezu ako je $f(x) = \log_{\frac{1}{3}} x$ (precizan crtež). (3 boda)

(iv) Napišite formulu za derivaciju funkcije f u x_0 i prema toj formuli odredite derivaciju funkcije $f(x) = \frac{x}{x+2}$. (3 boda)

4. (i) Napišite formulu za linearnu aproksimaciju funkcije f oko x_0 i geometrijski je predočite. (3 boda)

(ii) Koristeći gornju formulu izračunajte približnu vrijednost $f(1.99)$ ako je $f(x) = \ln \sqrt{x^2 - 3}$. (2 boda)

(iii) Predočite geometrijski tangentu na graf općenite funkcije f u točki $(x_0, f(x_0))$ i napišite jednadžbu te tangente. (2 boda)

- (iv) Odredite jednadžbu tangente na graf funkcije $f(x) = (x - 1)^3 + 1$ u točki grafa s prvom koordinatom $x_0 = 2$. Nacrtajte graf funkcije f i navedenu tangentu. (3 boda)

5. (i) Predočite ubrzani i usporeni rast te ubrzani i usporeni pad funkcije i zapišite uvjete pomoću derivacija. (2 boda)

- (ii) Napišite nužan uvjet za lokalne ekstreme općenite funkcije f i objasnite ga geometrijski. (2 boda)

(iii) Napišite dovoljne uvjete za lokalne ekstreme općenite funkcije f i objasnite ih geometrijski. (2 boda)

(iv) Zadana je funkcija $f(x) = x^4 - 2x^3$. Računski odredite nultočke, točke lokalnih ekstrema te točke infleksije ove funkcije. (4 boda)

Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije
Zavod za matematiku

MATEMATIKA 1
Ispit

13. srpnja 2018.
2. dio

Ime i prezime:

Smjer:

Matični broj:

Napomena:

Ispit se sastoji od dva dijela koja se pišu po 55 minuta. Od pomagala su dopušteni šestar, kutomjer i ravnalo. Strogo će se sankcionirati svaka uporaba mobilnih uređaja tijekom ispita.

1	2	3	4	5	ukupno

1. Riješite sustav od pet linearnih jednačba s četiri nepoznanice:

$$\begin{aligned}2x_1 - x_2 - x_3 + 3x_4 &= 3, \\7x_1 - 3x_2 + 2x_3 - 7x_4 &= 0, \\6x_1 + 3x_2 - 3x_3 - 3x_4 &= 15, \\4x_1 - 2x_2 - 2x_3 + 6x_4 &= 6, \\5x_1 - 2x_2 - x_3 + 2x_4 &= 5.\end{aligned}$$

Ako sustav ima rješenja, onda pismeno provjerite rješenje uvrštavanjem u barem jednu od jednačba. (10 bodova)

2. Zadani su vektori $\vec{a} = 2\vec{i} - 3\vec{j} + \vec{k}$, $\vec{b} = -5\vec{i} - 2\vec{j} - \vec{k}$ i $\vec{c} = 7\vec{i} - 3\vec{j} + 3\vec{k}$.

(i) Odredite obujam paralelopipeda razapetog tim vektorima.
(4 boda)

(ii) Prikažite vektor $8\vec{i} + \frac{7}{3}\vec{k}$ kao linearnu kombinaciju vektora $\vec{a}$, $\vec{b}$ i $\vec{c}$.
(4 boda)

(iii) Odredite x tako da vektori $\vec{a} = -2\vec{i} - (3+x)\vec{j} + \vec{k}$, $\vec{b} = -5\vec{i} - \vec{j} - \vec{k}$ te $\vec{c} = (7-x)\vec{i} + 3\vec{j} + 3\vec{k}$ za taj x budu komplanarni. (4 boda)

3. U polju kompleksnih brojeva $\mathbb{C}$ riješite jednadžbu

$$|-i^4 - 2i^3 + i^3z| = |-z - 2 + i^3|$$

te u **kompleksnoj ravnini** predočite skup rješenja. Također, napišite jedno od rješenja i provjerite zadovoljava li početnu jednadžbu.

(8 bodova)

4. i 5. Zadana je funkcija $f(x) = -\frac{x-1}{2} - \frac{2}{x-6}$. Odredite:

(i) domenu, nultočke te parnost/neparnost funkcije, (3 boda)

(ii) asimptote (horizontalne, kose i vertikalne) te ugrubo skicirajte graf funkcije (koristeći podatke iz (i) i (ii)), (5 bodova)

(iii) lokalne ekstreme i područje rasta/pada funkcije, (5 bodova)

(iv) područje konveksnosti/konkavnosti i točke infleksije grafa funkcije.
(4 boda)

(v) Precizno nacrtajte graf ove funkcije koristeći rezultate iz prethodnih podzadataka. (3 boda)